

Informovaný souhlas pacienta(tky) s výkonem

Léčba transfuzními přípravky (krevní transfuze)

Vážená paní, Vážený pane,

vzhledem k tomu, že jako svéprávný jedinec se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován(a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám byla lékařem indikována léčba transfuzními přípravky (červené krvinky, plazma, krevní destičky, bílé krvinky) neboli krevní transfuze.

Co je krevní transfuze:

Krevní transfuze je podání transfuzního přípravku do žíly pomocí jednorázové transfuzní soupravy, čímž jsou pacientovi podány chybějící složky krve.

Transfuzní přípravky jsou vyráběny z krve dobrovolných dárců za dodržení zákonných podmínek (zákon č. 378/2007 Sb. o léčivech ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 143/2008 Sb. o lidské krvi, aj.). Zásadou účelné hemoterapie (léčby krví) je podat pacientovi jen tu část krve, kterou nezbytně potřebuje. Proto se podávají následující transfuzní přípravky:

- červené krvinky (erythrocyty) – k léčbě chudokrevnosti (anémie) a krevních ztrát, kdy je nedostatečný přenos kyslíku do orgánů a tkání,
- krevní destičky (trombocyty) – k léčbě nebo prevenci krvácení, které je způsobeno nedostatkem vlastních destiček nebo poruchou jejich funkce,
- plazma – k léčbě poruch srážení krve,
- bílé krvinky (leukocyty) – k léčbě těžkých infekcí při nedostatku vlastních leukocytů.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Transfuze neléčí příčinu onemocnění, ale bez provedení transfuze by mohlo dojít k poškození zdraví či ke smrti pacienta. Krevní transfuze Vám tedy může zachránit život a zlepšit Váš zdravotní stav. S ohledem na vývoj Vašeho zdravotního stavu Vám může být v průběhu hospitalizace / ambulantní léčby podána jedna nebo více transfuzí.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

Krevní transfuze nevyžaduje Vaši speciální přípravu nebo změnu Vašeho režimu, pouze Vám bude před transfuzí odebrán vzorek krve pro předtransfuzní vyšetření.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Transfuzní přípravek Vám bude podán do žíly pomocí jednorázového transfuzního setu s filtrem. Transfuzi Vám provede sestra pod odborným dohledem lékaře. Bezprostředně před transfuzí provede lékař soubor bezpečnostních opatření - kontrola Vaší identity, transfuzního přípravku, dokumentace a ověření Vaší krevní skupiny a daného transfuzního přípravku. Transfuze bude zahájena opatrně převodem několika mililitrů přípravku, aby se zjistila tolerance Vašeho organismu na transfuzní přípravek. V průběhu transfuze budete sledován sestrou, které budete včas hlásit jakékoliv subjektivní potíže. V případě výskytu nežádoucí reakce bude transfuze okamžitě přerušena a lékař rozhodne o dalším postupu a provede příslušná léčebná opatření. Vlastní transfuze trvá, v závislosti na typu podávaného transfuzního přípravku a na zdravotním stavu příjemce, desítky minut až několik hodin.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Krevní transfuze je většinou bezpečný a účinný výkon, který je zajištěn výrobou kvalitních transfuzních přípravků, správnou indikací transfuze a celou řadou organizačních a kontrolních opatření.

Přesto s sebou transfuze nese v 0–2 % případů riziko potransfuzní reakce nebo komplikace. Nejčastěji se vyskytují: alergická reakce (obvykle ve formě kožní vyrážky), zvýšená teplota nebo horečka, bolesti hlavy. Mezi vzácné reakce patří: rozpad červených krvinek (nejčastěji způsobený záměnou krevního vzorku nebo transfuzního přípravku), těžká alergická reakce, těžká plicní reakce s dechovými potížemi, tvorba protilátek proti krvi dárce, snížení počtu destiček po transfuzi s krvácením, šokový stav, přenos infekčních chorob (virů, bakterií, protozoí,

prionů), přetížení krevního oběhu (zvláště u pacientů s nemocemi srdce nebo ledvin), reakce štěpu proti hostiteli, přetížení železem (u pacientů s četnými transfuzemi), podchlazení, ovlivnění hladiny vápníku a draslíku v krvi pacienta.

Jako alternativy krevní transfuze, které jsou však účinné jen za určitých okolností, se nabízí:

- autotransfuze – transfuzní přípravek vyrobený z krve pacienta (krev se může odebírat před plánovanou operací, v úvodu do anestezie nebo sbírat z operační rány během operace) – lze uplatnit jen u některých plánovaných operací za předpokladu dobrých hodnot krevního obrazu pacienta a odpovídajícího vybavení zdravotnického zařízení,
- podávání léků nutných pro tvorbu červených krvinek (železo, kyselina listová, vitamin B12) - účinné pouze u některých chudokrevností, nástup účinku trvá týdny až měsíce,
- podávání léků (hormonálních přípravků), které povzbuzují kostní dřeň ke krvetvorbě: nástup účinku trvá týdny, lze použít pouze pro některé chorobné stavy,
- podávání léků ke snížení krvácení: jejich účinek při stavění krvácení je omezený, slouží spíše jako doplněk k léčbě transfuzí.

Pacient má právo odmítnout transfuzi a svobodně rozhodnout o dalším postupu při poskytování zdravotní péče.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Úspěšně provedená krevní transfuze nemá vliv na Váš režim. Po ambulantním podání transfuze se doporučuje dvouhodinové sledování pacienta v ambulanci.

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:	Jméno:	Titul:	RČ:
-----------	--------	--------	-----

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:	Jméno:	Titul:	RČ:
-----------	--------	--------	-----

Plánovaný výkon:

Léčba transfuzními přípravky (krevní transfuze)
--

Vysvětlující pohovor provedl:

identifikace a podpis lékaře

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a).

Prohlašuji, že souhlasím s (označte ☒):

- podáním (transfuzí) 1 jednotky transfuzního přípravku,
- podáváním transfuzních přípravků během mé hospitalizace,
- podáváním transfuzních přípravků po dobu léčby mého onemocnění ve FN Ostrava,
- opakovaným podáváním transfuzních přípravků během ambulantní léčby mého onemocnění,
- jiné (uveďte) .....

Jsem si vědom(a) toho, že tento svůj souhlas mohu kdykoliv odvolat.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti svého zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

Identifikace pacienta (nebo štítek):

Příjmení

a jméno: .....

FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA

Číslo: 257

RČ: .....

17. listopadu 1790/5, 708 52 Ostrava-Poruba, Česká republika

Revize: 08

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

Byl(a) jsem informován(a), že k problematice léčby transfuzními přípravky probíhají ve FN Ostrava výzkumné projekty, v rámci kterých jsou shromažďována data pacientů absolvujících tuto léčbu a v této souvislosti:

1. Souhlasím tímto s nahlížením řešitelů těchto projektů do mé zdravotnické dokumentace za účelem sběru dat vztahujících se k mé léčbě. Rovněž souhlasím s možnými budoucími publikacemi průběhů a výsledků mé léčby. Byl(a) jsem poučen(a), že při publikaci výsledků bude dodržena anonymita a všechny údaje budou publikovány pouze v anonymní podobě.
2. Prohlašuji, že jsem byl(a) poučen(a) o možnosti, abych nepřijal(a) účast v grantu nebo výzkumném projektu, a o tom, že mi bude v této situaci poskytnuta současná standardní léčba nebo diagnostika včetně jejich alternativ.
3. Byl(a) jsem poučen(a) o tom, že všechny granty nebo výzkumné projekty schvaluje Etická komise FN Ostrava, která nad jejich průběhem následně dohlíží.
4. Byl(a) jsem poučen(a), že mohu kdykoliv souhlas s účastí v těchto výzkumných projektech odvolat, a to i bez udání důvodu.
5. Svým podpisem dávám souhlas k nahlížení do zdravotnické dokumentace státním a jiným kontrolním orgánům (Státní ústav pro kontrolu léčiv, Etická komise).

S účastí ve výzkumných projektech souhlasím: ANO NE

V Ostravě dne: .....

.....
podpis pacienta(tky), zákonného zástupce,
opatrovníka